

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο τμήμα)

της 6ης Σεπτεμβρίου 2018*

«Προδικαστική παραπομπή – Τελωνειακή ένωση και κοινό δασμολόγιο – Δασμολογική και στατιστική ονοματολογία – Κατάταξη εμπορευμάτων – Τηγανισμένες στιγμιαίες νούγιες – Δασμολογική διάκριση 1902 30 10»

Στην υπόθεση C-471/17,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Finanzgericht Hamburg (φορολογικό δικαστήριο του Αμβούργου, Γερμανία) με απόφαση της 19ης Ιουλίου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Αυγούστου 2017, στο πλαίσιο της δίκης

Kreyenhop & Kluge GmbH & Co. KG

κατά

Hauptzollamt Hannover,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα),

συγκείμενο από τους E. Levits, πρόεδρο τμήματος, M. Berger (εισηγήτρια) και F. Biltgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Kreyenhop & Kluge GmbH & Co. KG, εκπροσωπούμενη από τους L. Harings και H. Henninger, Rechtsanwälte,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους A. Caeiros και M. Wasmeier,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της δασμολογικής διακρίσεως 1902 30 10 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ 1987, L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 927/2012 της Επιτροπής, της 9ης Οκτωβρίου 2012 (ΕΕ 2012, L 304, σ. 1) (στο εξής: ΣΟ).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Kreychenhop & Kluge GmbH & Co. KG και του Hauptzollamt Hannover (κεντρικού τελωνείου του Αννόβερου, Γερμανία), σχετικά με τη δασμολογική διάκριση της ΣΟ στην οποία εμπίπτουν οι τηγανισμένες στιγμαϊές νούγιες.

Το νομικό πλαίσιο

Η ΣΟ

- 3 Η ΣΟ, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 2658/87, στηρίζεται στο εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, το οποίο καταρτίστηκε από το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας, νυν Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων (ΠΟΤ), και θεσπίστηκε με τη Διεθνή Σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, η οποία συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983. Η σύμβαση αυτή, μαζί με το τροποποιητικό πρωτόκολλο της 24ης Ιουνίου 1986, εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ 1987, L 198, σ. 1).
- 4 Οι γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της ΣΟ, οι οποίοι περιλαμβάνονται στο πρώτο μέρος, τίτλος I, Α, της ΣΟ, ορίζουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Η κατάταξη των εμπορευμάτων στη [ΣΟ] πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές:

1. Το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει μόνον ενδεικτική αξία, δεδομένου ότι η κατάταξη καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων και σύμφωνα με τους παρακάτω κανόνες, εφόσον αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το κείμενο των εν λόγω κλάσεων και σημειώσεων.

[...]

6. Η κατάταξη των εμπορευμάτων στις διακρίσεις μιας και της αυτής κλάσης καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των διακρίσεων αυτών και των σημειώσεων των διακρίσεων, καθώς και αναλογικά, σύμφωνα με τους παραπάνω κανόνες, δεδομένου ότι μπορούν να συγκριθούν μόνον οι διακρίσεις του αυτού επιπέδου. Εκτός αντιθέτων διατάξεων, για τους σκοπούς του κανόνα αυτού εφαρμόζονται επίσης οι σημειώσεις των τμημάτων και των κεφαλαίων.»
- 5 Το δεύτερο μέρος της ΣΟ, το οποίο επιγράφεται «Πίνακας δασμών», περιλαμβάνει τμήμα 1, με τίτλο «Ζωντανά ζώα και προϊόντα του ζωικού βασιλείου», του οποίου η σημείωση 2 προβλέπει τα εξής:
«Εκτός από αντίθετες διατάξεις, κάθε αναφορά στην ονοματολογία των “ξεραμένων ή αποξεραμένων” προϊόντων καλύπτει ομοίως και τα προϊόντα που έχουν υποστεί αφυδάτωση, εξάτμιση ή ξήρανση με ψύξη.»
- 6 Το ως άνω δεύτερο μέρος της ΣΟ περιλαμβάνει επίσης τμήμα IV, το οποίο περιέχει, μεταξύ άλλων, το κεφάλαιο 19, με τίτλο «Παρασκευάσματα με βάση τα δημητριακά, τα αλεύρια, τα άμυλα κάθε είδους ή το γάλα. Είδη ζαχαροπλαστικής».

7 Το κεφάλαιο 19 της ΣΟ περιλαμβάνει την κλάση 1902 η οποία έχει ως εξής:

«1902 Ζυμαρικά εν γένει, έστω και ψημένα ή παραγεμισμένα (με κρέας ή άλλες ουσίες) ή και αλλιώς παρασκευασμένα, όπως τα спагέτα, μακαρόνια, νούγιες, λαζάνια, gnocchi, ραβιόλια, κανελόνια. Αράπικο σιμιγδάλι (κους-κους), έστω και παρασκευασμένο».

8 Η κλάση 1902 του ως άνω κεφαλαίου 19 περιλαμβάνει τις εξής διακρίσεις:

	«-Ζυμαρικά εν γένει, όχι ψημένα ούτε παραγεμισμένα, ούτε αλλιώς παρασκευασμένα:
1902 11 00	- - Που περιέχουν αυγά
1902 19	- - Άλλα
[...]	[...]
1902 20	Ζυμαρικά εν γένει παραγεμισμένα (έστω και ψημένα ή αλλιώς παρασκευασμένα)
[...]	[...]
1902 30	Άλλα ζυμαρικά εν γένει
1902 30 10	Αποξεραμένα
1902 30 90	- - Άλλα
[...]»	

Ο κανονισμός (ΕΚ) 635/2005

- 9 Ο κανονισμός (ΕΚ) 635/2005 της Επιτροπής, της 26ης Απριλίου 2005, για την κατάταξη εμπορευμάτων στη συνδυασμένη ονοματολογία (ΕΕ 2005, L 106, σ. 10), περιέχει στο παράρτημά του πίνακα που περιλαμβάνει τρεις στήλες, εκ των οποίων η πρώτη περιγράφει το κάθε εμπόρευμα, η δεύτερη αναγράφει την κατάταξη που του αποδόθηκε στη ΣΟ και η τρίτη εκθέτει την αιτιολογία της κατατάξεως αυτής.
- 10 Από το σημείο 1 του ως άνω παραρτήματος προέκυπτε ότι σύνθετο προϊόν που συνίσταται σε προμαγειρεμένες αποξεραμένες νούγιες, παρασκευασμένες από αλεύρι σιταριού (περίπου 80 g) και καρυκεύματα (περίπου 11 g), συσκευασμένο για λιανική πώληση σε μπολ και έτοιμο για κατανάλωση μετά την προσθήκη των καρυκευμάτων και βραστόου νερού (το πολύ 200 ml), κατατάσσεται στη διάκριση 1902 30 10 της ΣΟ. Κατά την αιτιολογία της κατατάξεως, ο ουσιώδης χαρακτήρας του προϊόντος προσδιδόταν από τις νούγιες, λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης αναλογίας τους στη σύνθεσή του.
- 11 Το ως άνω σημείο 1 καταργήθηκε με το άρθρο 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/183 της Επιτροπής, της 2ας Φεβρουαρίου 2015 (ΕΕ 2015, L 31, σ. 5).

Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 767/2014

- 12 Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 767/2014 της Επιτροπής, της 11ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη ορισμένων εμπορευμάτων στη Συνδυασμένη Ονοματολογία (ΕΕ 2014, L 209, σ. 11), περιέχει στο παράρτημά του πίνακα που περιλαμβάνει τρεις στήλες, εκ των οποίων η πρώτη περιγράφει το κάθε εμπόρευμα, η δεύτερη αναγράφει την κατάταξη που του αποδόθηκε στη ΣΟ και η τρίτη εκθέτει την αιτιολογία της κατατάξεως αυτής.

- 13 Από το παράρτημα αυτό προκύπτει ότι προϊόν που αποτελείται κατ' ουσίαν από ένα σύνολο από αποξηραμένες προμαγειρεμένες νούγιες κατατάσσεται στη διάκριση 1902 30 10 της ΣΟ. Στη στήλη με την περιγραφή των εμπορευμάτων, το προϊόν αυτό περιγράφεται ως εξής:

«Προϊόν που αποτελείται από ένα σύνολο από αποξηραμένες προμαγειρεμένες νούγιες (περίπου 65 g), ένα φακελάκι αρτύματα (περίπου 3,4 g), ένα φακελάκι βρώσιμο λάδι (περίπου 2 g) και ένα φακελάκι αποξηραμένα λαχανικά (περίπου 0,8 g).

Το προϊόν παρουσιάζεται ως σύνολο (κοινή συσκευασία), συσκευασμένο για λιανική πώληση, για την προετοιμασία ενός πιάτου με νούγιες.

Σύμφωνα με τις οδηγίες που αναγράφονται στη συσκευασία, πριν από την κατανάλωση πρέπει να προστεθεί βραστό νερό.»

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ

- 14 Δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87, η Επιτροπή καταρτίζει επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ (στο εξής: επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ).
- 15 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ, όπως δημοσιεύθηκαν στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* της 4ης Μαρτίου 2015 (ΕΕ 2015, C 76, σ. 1), έχουν ως εξής όσον αφορά τη διάκριση 1902 30 10 της ΣΟ:

«Αποξηραμένα:

Όσον αφορά την παρούσα διάκριση, ο όρος “αποξηραμένα” αφορά τα αποξηραμένα και εύθρυπτα προϊόντα χαμηλής περιεκτικότητας σε υγρασία (μέχρι 12 % περίπου), που έχουν αποτελέσει αντικείμενο άμεσης ξήρανσης στον ήλιο ή βιομηχανικής διεργασίας ξήρανσης (π.χ. σε σήραγγα ξήρανσης ή ψήσιμο ή τηγάνισμα).»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 16 Στις 4 Φεβρουαρίου 2013, η Kreyenhorp & Kluge διασάφησε, υπό τον δασμολογικό κωδικό 1902 30 90 της ΣΟ ο οποίος εφαρμόζεται στα ζυμαρικά που δεν είναι αποξηραμένα, διάφορα στιγμιαία γεύματα από νούγιες τα οποία είχε εισαγάγει στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Επρόκειτο για προϊόντα συσκευασμένα σε πλαστικές συσκευασίες των 60 γραμμαρίων, αποτελούμενα από ένα πακέτο τηγανισμένες στιγμιαίες νούγιες, σε συμπαγές τεμάχιο, και ένα ή περισσότερα πλαστικά σακουλάκια με καρυκεύματα, πολτό, έλαια ή αποξηραμένα συστατικά. Οι προμαγειρεμένες νούγιες είχαν, μετά το τηγάνισμα, περιεκτικότητα σε λιπαρά περίπου 20 %. Σύμφωνα με τον «ενδεικτικό τρόπο παρασκευής» που αναγράφεται στη συσκευασία, σε δοχείο με το περιεχόμενο του πακέτου πρέπει να προστεθούν περίπου 320 ml βραστού νερού. Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, μολονότι σύμφωνα με όσα αναγράφονται στη συσκευασία οι νούγιες, όταν σε αυτές προστίθεται νερό, έχουν μορφή σούπας, είναι δυνατή η κατανάλωσή τους χωρίς περαιτέρω επεξεργασία, σαν πατατάκια.
- 17 Η τελωνειακή διοίκηση δεν δέχθηκε τη δασμολογική κατάταξη που επέλεξε η Kreyenhorp & Kluge και καθόρισε, με πράξη καταλογισμού της 6ης Φεβρουαρίου 2013, τους δασμούς βάσει της διακρίσεως 2104 10 00 της ΣΟ, που αφορά «Παρασκευάσματα για σούπες και ζωμούς. Σούπες και ζωμ[ούς] παρασκευασμέν[ους]. Παρασκευάσματα διατροφής σύνθετα, ομογενοποιημένα».
- 18 Η Kreyenhorp & Kluge άσκησε διοικητική ένσταση κατά της πράξεως αυτής. Στις 11 Ιουλίου 2014, ενόσω εκκρεμούσε η διαδικασία επί της διοικητικής ενστάσεως, η Επιτροπή εξέδωσε τον εκτελεστικό κανονισμό 767/2014, βάσει του οποίου στιγμιαία γεύματα από νούγιες, παρόμοια με τα επίμαχα εν

προκειμένων, δεν ταξινομήθηκαν ως σούπες ή ζυμοί (κλάση 2104 της ΣΟ) αλλά ως ζυμαρικά υπαγόμενα ως εκ τούτου στην κλάση 1902 της ΣΟ. Στο πλαίσιο της κλάσεως αυτής, κατά τον ως άνω εκτελεστικό κανονισμό οι στιγμιαίες αυτές νούγιες θεωρήθηκαν «αποξεραμέν[ες]» και υπαγόμενες στη διάκριση 1902 30 10 της ΣΟ. Κατόπιν ανταλλαγής απόψεων επί του ζητήματος αυτού μεταξύ της γερμανικής τελωνειακής διοικήσεως και της Επιτροπής, η Επιτροπή δημοσίευσε στις 4 Μαρτίου 2015 νέο κείμενο των επεξηγηματικών σημειώσεων της ΣΟ. Από τις επεξηγηματικές αυτές σημειώσεις προκύπτει ότι τα τηγανισμένα ζυμαρικά πρέπει να θεωρούνται «αποξεραμένα» κατά την έννοια της ως άνω διακρίσεως 1902 30 10.

- 19 Εν συνεχεία, η τελωνειακή διοίκηση καθόρισε με πράξη καταλογισμού της 27ης Αυγούστου 2015 δασμούς για τα επίμαχα προϊόντα βάσει της διακρίσεως 1902 30 10 της ΣΟ.
- 20 Δεδομένου ότι η διοικητική ένστασή της κατά της νέας αυτής πράξεως καταλογισμού απορρίφθηκε, η Kreyenhop & Kluge άσκησε στις 27 Νοεμβρίου 2015 προσφυγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ζητώντας τη μεταρρύθμιση της πράξεως αυτής ώστε ο υπολογισμός των δασμών να γίνει βάσει της διακρίσεως 1902 30 90 της ΣΟ.
- 21 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, καταρχάς, ότι ο κανονισμός 635/2005 με τον οποίο στιγμιαίο γεύμα από νούγιες κατατάχθηκε στη διάκριση 1902 30 10 της ΣΟ δεν έχει εφαρμογή *ratione materiae*, ελλείψει επαρκούς ομοιότητας του συγκεκριμένου προϊόντος με το επίμαχο στην κύρια δίκη. Ειδικότερα, το καθοριστικό στοιχείο για την κατάταξη του στιγμιαίου γεύματος από νούγιες το οποίο αφορά ο κανονισμός αυτός είναι, κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, η ποσότητα του νερού που πρέπει να προστεθεί στις νούγιες. Στην υπόθεση της κύριας δίκης η αναλογία νούγιες/νερό είναι εντούτοις διαφορετική.
- 22 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά επίσης ότι ο εκτελεστικός κανονισμός 767/2014, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι εφαρμόζεται *ratione materiae*, δεν έχει εφαρμογή *ratione temporis*, δεδομένου ότι οι εισαγωγές τις οποίες αφορά η προσβαλλόμενη πράξη καταλογισμού έλαβαν χώρα πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού αυτού. Το αυτό ισχύει για την επεξηγηματική σημείωση της διακρίσεως 1902 30 10 η οποία δημοσιεύθηκε εντός του 2015.
- 23 Υπό τις συνθήκες αυτές, το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι η ενώπιόν του διαφορά επικεντρώνεται μόνο στο ζήτημα αν τηγανισμένες στιγμιαίες νούγιες, όπως οι επίμαχες, πρέπει να θεωρηθούν «αποξεραμέν[ες]» κατά την έννοια της διακρίσεως 1902 30 10 της ΣΟ. Όσον αφορά το γράμμα της διακρίσεως αυτής, το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί ότι δεν ορίζεται η έννοια της λέξεως «αποξεραμένα». Κατά την εκτίμησή του, η λέξη αυτή υποδηλώνει, κατά κανόνα, προϊόν που έχει αφυδατωθεί. Αυτό ισχύει και για τα τηγανισμένα ζυμαρικά, δεδομένου ότι η περιεκτικότητά τους σε νερό μειώνεται κατά το τηγάνισμα.
- 24 Εντούτοις, αν γίνει δεκτό ότι τα αποξεραμένα τρόφιμα υπέστησαν διεργασία ξηράνσεως, τίθεται το ζήτημα αν το τηγάνισμα αποτελεί τέτοια διεργασία. Ως προς το ζήτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η ξήρανση των τροφίμων αποτελεί διεργασία που αποβλέπει στη διατήρησή τους, η οποία πρέπει να διακρίνεται από τους τρόπους μαγειρέματος, όπως το τηγάνισμα.
- 25 Κατά την άποψή του, λόγω των θεμελιωδών διαφορών μεταξύ τηγανίσματος και ξηράνσεως από απόψεως χημείας τροφίμων, πρέπει να γίνει δεκτή μια στενή ερμηνεία του όρου «αποξεραμένα». Ειδικότερα, ενώ το τηγάνισμα αποτελεί μέθοδο μαγειρέματος στο πλαίσιο της οποίας, εκτός από τη μείωση της περιεκτικότητας σε νερό, λαμβάνουν χώρα ποικίλες σύνθετες χημικές αντιδράσεις, η ξήρανση αποτελεί διεργασία που καταλήγει αποκλειστικώς στην αφυδάτωση. Επιπλέον, η ΣΟ διακρίνει, σε διάφορα σημεία, μεταξύ παρασκευασμένων και διατηρημένων τροφίμων.

26 Έχοντας, ως εκ τούτου, αμφιβολίες σχετικά με την ερμηνεία της διακρίσεως 1902 30 10 της ΣΟ, το Finanzgericht Hamburg (φορολογικό δικαστήριο Αμβούργου, Γερμανία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Αποτελούν οι τηγανισμένες νούγιες “αποξεραμένα” ζυμαρικά κατά την έννοια της διακρίσεως 1902 30 10 της ΣΟ;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

27 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν η ΣΟ έχει την έννοια ότι εμπίπτουν στη διάκριση 1902 30 10 της ονοματολογίας αυτής στιγμιαία γεύματα από νούγιες, όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη, τα οποία αποτελούνται κατ' ουσίαν από προμαγειρεμένες και τηγανισμένες νούγιες, σε συμπαγές τεμάχιο.

28 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι τόσο ο κανονισμός 635/2005 όσο και ο εκτελεστικός κανονισμός 767/2014 ρυθμίζουν τη δασμολογική κατάταξη στιγμιαίων γευμάτων από νούγιες.

29 Εντούτοις, οι δύο αυτοί κανονισμοί δεν έχουν εφαρμογή εν προκειμένω.

30 Αφενός, όσον αφορά τον κανονισμό 635/2005, κατά πάγια νομολογία, ένας κανονισμός περί κατατάξεως σε δασμολογική κλάση έχει γενική ισχύ, καθόσον δεν εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση συγκεκριμένου επιχειρηματία, αλλά επί όλων των προϊόντων που είναι πανομοιότυπα με εκείνο που εξέτασε η επιτροπή τελωνειακού κώδικα. Προς καθορισμό, στο πλαίσιο ερμηνείας κανονισμού περί κατατάξεως, του πεδίου εφαρμογής του, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, η αιτιολογία του (απόφαση της 22ας Μαρτίου 2017, GROFA κ.λπ., C-435/15 και C-666/15, EU:C:2017:232, σκέψη 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

31 Ως προς το ζήτημα αυτό, διαπιστώνεται ότι ο κανονισμός 635/2005 δεν έχει απευθείας εφαρμογή στα επίμαχα στην κύρια δίκη στιγμιαία γεύματα από νούγιες, δεδομένου ότι, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, αυτά δεν είναι πανομοιότυπα με τα προϊόντα τα οποία αφορά ο εν λόγω κανονισμός.

32 Βεβαίως, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, αν ένας κανονισμός περί κατατάξεως δεν έχει απευθείας εφαρμογή επί προϊόντων τα οποία δεν είναι πανομοιότυπα, αλλά απλώς ανάλογα με το προϊόν που αυτός αφορά, ο εν λόγω κανονισμός έχει κατ' αναλογίαν εφαρμογή στα προϊόντα αυτά (απόφαση της 22ας Μαρτίου 2017, GROFA κ.λπ., C-435/15 και C-666/15, EU:C:2017:232, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

33 Ωστόσο, για να είναι δυνατή η κατ' αναλογίαν εφαρμογή ενός κανονισμού περί κατατάξεως, πρέπει επίσης τα προς κατάταξη προϊόντα και εκείνα τα οποία αφορά ο κανονισμός αυτός να εμφανίζουν επαρκή ομοιότητα. Συναφώς, πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η αιτιολογία του εν λόγω κανονισμού (απόφαση της 22ας Μαρτίου 2017, GROFA κ.λπ., C-435/15 και C-666/15, EU:C:2017:232, σκέψη 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 Εν προκειμένω, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι τα επίμαχα εμπορεύματα εμφανίζουν επαρκή ομοιότητα, δεδομένου ότι στον κανονισμό 635/2005 δεν διευκρινίζεται αν το προϊόν του σημείου 1 του κανονισμού αυτού αποτελείται από νούγιες που τηγανίστηκαν στο πλαίσιο της παρασκευής τους. Πλην όμως, αυτό ακριβώς το χαρακτηριστικό είναι κρίσιμο στην συγκεκριμένη περίπτωση.

35 Αφετέρου, όσον αφορά τον κανονισμό 767/2014, αρκεί η επισήμανση, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί η δυνατότητα εφαρμογής του *ratione materiae*, ότι εκδόθηκε μετά την εισαγωγή των επίμαχων στην κύρια δίκη εμπορευμάτων. Πλην όμως, οι κανονισμοί περί κατατάξεως δεν μπορούν να έχουν αναδρομική ισχύ (απόφαση της 17ης Ιουλίου 2014, Panasonic Italia κ.λπ., C-472/12, EU:C:2014:2082, σκέψη 58 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 36 Κατόπιν των ανωτέρω διευκρινίσεων, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει γενικά να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως ορίζονται στην οικεία κλάση της ΣΟ και στις σημειώσεις των τμημάτων ή των κεφαλαίων (απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2018, SAKSA, C-185/17, EU:C:2018:108, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 37 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι οι επίμαχες νούγιες είναι ζυμαρικά κατά την έννοια της διακρίσεως 1902 30 της ΣΟ. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί αν, στο πλαίσιο της διακρίσεως 1902 30 10 της ΣΟ, οι προμαγειρεμένες και τηγανισμένες νούγιες μπορούν να θεωρηθούν αποξεραμένες.
- 38 Ως προς το ζήτημα αυτό, επισημαίνεται ότι η λέξη «αποξεραμένα», όπως χρησιμοποιείται στη διάκριση 1902 30 10 της ΣΟ, δεν ορίζεται. Βεβαίως, η σχετική με τη διάκριση αυτή επεξηγηματική σημείωση, όπως διατυπώνεται στις επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ που δημοσίευσε η Επιτροπή στις 4 Μαρτίου 2015, αναφέρει το τηγάνισμα ως παράδειγμα «βιομηχανικής διεργασίας ξήρανσης». Πλην όμως, αφενός, η σημείωση αυτή δεν είχε εφαρμογή κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης (βλ. απόφαση της 22ας Μαΐου 2008, Ecco Sko, C-165/07, EU:C:2008:302, σκέψη 40). Αφετέρου και σε κάθε περίπτωση, κατά πάγια νομολογία, οι επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ συμβάλλουν μεν σημαντικά στην ερμηνεία του περιεχομένου των διαφόρων δασμολογικών κλάσεων, χωρίς όμως να έχουν δεσμευτική νομική ισχύ (βλ. απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2016, LEK, C-700/15, EU:C:2016:959, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 39 Στο πλαίσιο αυτό, ο προσδιορισμός της σημασίας και του περιεχομένου εκφράσεων ως προς τις οποίες το δίκαιο της Ένωσης δεν παρέχει κανέναν ορισμό πρέπει να πραγματοποιείται λαμβανομένων ιδίως υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου αυτές χρησιμοποιούνται και των σκοπών που επιδιώκει η ρύθμιση της οποίας αποτελούν μέρος (βλ. απόφαση της 2ας Μαρτίου 2017, J. D., C-4/16, EU:C:2017:153, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 40 Ο όρος «αποξεραμένα», ο οποίος χρησιμοποιείται στη διάκριση 1902 30 10 της ΣΟ, είναι μετοχή παρακειμένου του ρήματος «αποξεραίνομαι» το οποίο σημαίνει «γίνομαι ξερός» ή «ξεραίνομαι τελείως». Κατά τη συνήθη του έννοια στην καθομιλουμένη, το επίθετο «ξερός» χαρακτηρίζει τόσο κάτι «που του λείπει υγρασία ή έχει ελάχιστη υγρασία», αλλά επίσης και κάτι που είναι «αφυδατωμένο».
- 41 Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι για την παρασκευή ζυμαρικών είναι απαραίτητη, σε πρώτο στάδιο, η χρήση υγρών, τα ζυμαρικά από τα οποία αφαιρείται, στο πλαίσιο της διαδικασίας παρασκευής τους, η υγρασία για να βρεθούν σε ξηρή κατάσταση μπορούν κατά κανόνα να θεωρηθούν αποξεραμένα ζυμαρικά. Αντιθέτως, ως προς το σημείο αυτό δεν είναι κρίσιμη η διεργασία με την οποία επιτεύχθηκε η κατάσταση αυτή.
- 42 Όσον αφορά τις επίμαχες νούγιες στην κύρια δίκη, από την ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία προκύπτει ότι πρόκειται για νούγιες οι οποίες πρώτα προμαγειρεύτηκαν (στον ατμό) και κατόπιν τηγανίστηκαν. Στη συνέχεια, οι νούγιες αυτές συσκευάστηκαν, σε ξηρή κατάσταση, υπό μορφή μικρών συμπαγών τεμαχίων. Επομένως, δεδομένου ότι, κατά το πέρας της διαδικασίας παραγωγής, οι νούγιες συσκευάστηκαν σε ξηρή κατάσταση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι είναι «αποξεραμένα» ζυμαρικά κατά την έννοια της διακρίσεως 1902 30 10 της ΣΟ.
- 43 Αντιθέτως, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η άποψη που υποστηρίζουν το αιτούν δικαστήριο και η Kreychenhop & Kluge κατά την οποία η λέξη «αποξεραμένα», όπως χρησιμοποιείται στη διάκριση 1902 30 10 της ΣΟ, έχει την έννοια ότι χαρακτηρίζει προϊόν το οποίο υπήρξε αντικείμενο διεργασίας ξηράνσεως υπό τη στενή έννοια του όρου. Κατά την άποψή τους, η ξήρανση των τροφίμων αποτελεί τρόπο διατηρήσεώς τους, ο οποίος έχει ως αποτέλεσμα μόνο την αφυδάτωση και θα πρέπει να διακρίνεται από το τηγάνισμα το οποίο προκαλεί, πέρα από τη μείωση της περιεκτικότητας σε νερό,

ποικίλες χημικές αντιδράσεις. Αυτό αποτυπώνεται σε διάφορες διακρίσεις της ΣΟ στην οποία γίνεται, όπως υποστηρίζουν, διάκριση μεταξύ των διατηρημένων και των παρασκευασμένων ή ψημένων τροφίμων.

- 44 Ως προς το ζήτημα αυτό, επισημαίνεται καταρχάς ότι η ερμηνεία αυτή της λέξεως «αποξεραμένα» δεν βρίσκει έρεισμα στο γράμμα της ΣΟ. Κατά το μέτρο που το αιτούν δικαστήριο αναφέρει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημείωση 2 του τμήματος I της ΣΟ, διαπιστώνεται, χωρίς να είναι αναγκαίο να κριθεί αν η σημείωση αυτή εφαρμόζεται για το σύνολο της ΣΟ, ότι, σε κάθε περίπτωση, από αυτήν δεν μπορεί να συναχθεί ότι τα προμαγειρεμένα και τηγανισμένα ζυμαρικά δεν πρέπει να θεωρούνται αποξεραμένα.
- 45 Στη συνέχεια, όσον αφορά την οικονομία της ΣΟ, επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της κλάσεως 1902 της ΣΟ διακρίνονται τα «Ζυμαρικά εν γένει, όχι ψημένα ούτε παραγεμισμένα, ούτε αλλιώς παρασκευασμένα» (διακρίσεις 1902 11 και 1902 19), τα «Ζυμαρικά εν γένει παραγεμισμένα (έστω και ψημένα ή αλλιώς παρασκευασμένα)» (διάκριση 1902 20) και τα «Αλλα ζυμαρικά εν γένει» (διάκριση 1902 30). Κατά συνέπεια, η τρίτη αυτή διάκριση, στην οποία εντάσσεται η διάκριση 1902 30 10 (ζυμαρικά «αποξεραμένα»), αφορά κατ' ανάγκην τα ψημένα ή αλλιώς παρασκευασμένα ζυμαρικά τα οποία δεν είναι παραγεμισμένα. Αυτό ακριβώς ισχύει για τις επίμαχες νούγιες στην κύρια δίκη οι οποίες (προ)μαγειρεύτηκαν και τηγανίστηκαν.
- 46 Τέλος, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, πρέπει επίσης χάριν της ασφάλειας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2017, Lutz, C-556/16, EU:C:2017:777, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) να μην περιοριστεί το περιεχόμενο της διακρίσεως 1902 30 10 της ΣΟ μόνο στα ζυμαρικά των οποίων η ξηρή κατάσταση επιτεύχθηκε με διεργασίες που έχουν ως αποκλειστικό σκοπό τη διατήρησή τους και απλώς αφαιρούν νερό από τα υπό επεξεργασία προϊόντα χωρίς αυτά να υφίστανται άλλη μεταβολή.
- 47 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η ΣΟ έχει την έννοια ότι εμπίπτουν στη διάκριση 1902 30 10 της ονοματολογίας αυτής στιγμιαία γεύματα από νούγιες, όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη, τα οποία αποτελούνται κατ' ουσίαν από προμαγειρεμένες και τηγανισμένες νούγιες, σε συμπαγές τεμάχιο.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 48 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δέκατο τμήμα) αποφαινεται:

Η Συνδυασμένη Ονοματολογία που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 927/2012 της Επιτροπής, της 9ης Οκτωβρίου 2012, έχει την έννοια ότι εμπίπτουν στη διάκριση 1902 30 10 της ονοματολογίας αυτής στιγμιαία γεύματα από νούγιες, όπως τα επίμαχα στην κύρια δίκη, τα οποία αποτελούνται κατ' ουσίαν από προμαγειρεμένες και τηγανισμένες νούγιες, σε συμπαγές τεμάχιο.

(υπογραφές)